

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0161/2002

13 mei 2002

VERSLAG

over de aanbeveling van de Commissie betreffende de globale richtsnoeren 2002 voor het economische beleid van de lidstaten en de Gemeenschap (COM(2002) 191 – C5-0191/2002 – 2002/2075(COS))

Economische en Monetaire Commissie

Rapporteur: Bruno Trentin

Rapporteur voor advies (*): Herman Schmid

(*): Hughes-procedure

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPRESOLUTIE	5
TOELICHTING	23
ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN (*).....	26

(*) Hughes-procedure

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 26 april 2002 deed de Commissie haar aanbeveling betreffende de globale richtsnoeren 2002 voor het economische beleid van de lidstaten en de Gemeenschap (COM(2002) 191 – 2002/2075(COS)) toekomen aan het Parlement.

Op 13 mei 2002 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van deze mededeling naar de Economische en Monetaire Commissie als commissie ten principale en de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken als medeadviserende commissie volgens de Hughes-procedure (C5-0191/2002).

De Economische en Monetaire Commissie benoemde op haar vergadering van 21 november 2002 Bruno Trentin tot rapporteur.

De commissie behandelde de mededeling van de Commissie en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 20 maart, 27 maart, 16 april, 24 april en 13 mei 2002.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 31 stemmen voor en 1 tegen bij 3 onthoudingen haar goedkeuring aan de ontwerpresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Christa Randzio-Plath (voorzitter), José Manuel García-Margallo y Marfil, Philippe A.R. Herzog en John Purvis (ondervoorzitters), Bruno Trentin (rapporteur), Pervenche Berès, Roberto Felice Bigliardo, Hans Blokland, Armonia Bordes, Theodorus J.J. Bouwman (verving Miquel Mayol i Raynal overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Benedetto Della Vedova, Bert Doorn (verving Alexander Radwan), Harald Ettl (verving Giorgos Katiforis), Carles-Alfred Gasòliba i Böhm, Evelyne Gebhardt (verving Hans Udo Bullmann overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Robert Goebbels, Lisbeth Grönfeldt Bergman, Pierre Jonckheer (verving Alain Lipietz), Othmar Karas, Christoph Werner Konrad, Werner Langen (verving Ingo Friedrich), Astrid Lulling, Mario Mantovani (verving Generoso Andria overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Ioannis Marinos, Paolo Pastorelli (verving Hans-Peter Mayer overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Karla M.H. Peijs (verving Piia-Noora Kauppi), Fernando Pérez Royo, Elly Plooij-van Gorsel (verving Christopher Huhne), Bernard Poignant (verving David W. Martin overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Bernhard Rapkay, Karin Riis-Jørgensen, Amalia Sartori (verving Renato Brunetta overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Olle Schmidt, Peter William Skinner en Charles Tannock (verving Theresa Villiers).

Het advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken is bij dit verslag gevoegd.

Het verslag werd ingediend op 13 mei 2002.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

ONTWERPRESOLUTIE

Resolutie van het Europees Parlement over de aanbeveling van de Commissie betreffende de globale richtsnoeren 2002 voor het economische beleid van de lidstaten en de Gemeenschap (COM(2002) 191 – C5-0191/2002 – 2002/2075(COS))

Het Europees Parlement,

- gezien de aanbeveling van de Commissie betreffende de globale richtsnoeren 2002 voor het economisch beleid van de lidstaten en de Gemeenschap (COM(2002) 191 – C5 – 0191/2002)),
- gezien het verslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging van de globale richtsnoeren voor het economisch beleid 2001 (COM(2002) 93),
- gezien de mededeling van de Commissie aan de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in Barcelona – De strategie van Lissabon – de veranderingen verwerkelijken (COM(2002) 14), en zijn resolutie van 28 februari 2002 hierover¹,
- gezien het door de TEPSA-deskundigen aan de Economische en Monetaire Commissie gepresenteerde eindverslag van 24 januari 2002 over de globale richtsnoeren van het economische beleid voor 2001 en 2002,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van Lissabon van 23 en 24 maart 2000,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van Barcelona van 15 en 16 maart 2002,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 28 februari 2002 over de Topconferentie in het voorjaar van 2002: het proces van Lissabon en de te volgen weg²,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 14 maart 2002 over de Europese economische situatie, voorbereidend verslag voorafgaand aan de aanbeveling van de Commissie betreffende de globale richtsnoeren voor het economisch beleid³,
- gelet op artikel 99, lid 2 van het EG-Verdrag,
- gelet op artikel 41 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Economische en Monetaire Commissie en het advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (A5-0161/2002),

¹ Aangenomen teksten van 28.2.2002, punt P5 TAPROV(2002)0081 Strategie inzake duurzame ontwikkeling met het oog op de Top van Barcelona (B5-0118/2002), blz. 40-45.

² Aangenomen teksten van 28.2.2002, punt P5 TAPROV(2002)0079 Topconferentie in het voorjaar van 2002: het proces van Lissabon en de te volgen weg (A5-0030/2002).

³ Aangenomen teksten van 14.3.2002, punt P5 TAPROV(2002)0124 Globale richtsnoeren voor het economisch beleid, blz. 142-147.

- A. overwegende dat de scherpe en deels verwachte terugval in de economische groei van de Europese Unie in het jaar 2001 heeft aangetoond dat de EU-economie behoefte heeft aan versterkte coördinatie en een verbeterde beleidsmix,
- B. overwegende dat het bindende karakter van het Pact voor stabiliteit en groei, en met name de drempelwaarde van 3% voor nationale begrotingstekorten en het handhaven van prijsstabiliteit, een belangrijke rol speelt bij zowel de stabilisering van de economische productie als het creëren van economisch zelfvertrouwen in Europa, maar dat verdere gecoördineerde inspanningen met betrekking tot het tweede deel van het Pact nodig zijn om de noodzakelijke basis te creëren voor een gunstig investeringsklimaat en kwalitatief hoogstaande banen,
- C. overwegende dat tijdens de Europese Raad van Lissabon op 24 maart 2000 als belangrijkste strategische doel is gesteld dat de EU de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie moet worden die in staat is tot duurzame economische groei met meer en betere banen en een hechtere sociale samenhang, maar dat daarbij in verschillende lidstaten van de Unie aanzienlijke vertraging is opgelopen,
- D. overwegende dat in de aanbevelingen betreffende de globale richtsnoeren 2002 voor het economische beleid van de lidstaten en de Gemeenschap de conclusies van de Europese Raad van Barcelona in aanmerking genomen moeten worden en de verantwoordelijkheid moet worden genomen voor een omvattende oriëntatie inzake duurzame groei, werkgelegenheid en sociale cohesie in Europa,
1. is over het geheel genomen ingenomen met de aanbeveling van de Commissie betreffende de globale richtsnoeren 2002 voor het economische beleid van de lidstaten en de Gemeenschap, maar is van mening dat het gecoördineerde strategisch kader voor het economisch en sociaal beleid van de landen van het eurogebied verstevigd moet worden, zodat de Europese Unie in staat is de recessietendens doeltreffend tegen te gaan, met name door een actief en samenhangend investeringsbeleid, in het bijzonder op het terrein van onderzoek en innovatie, levenslang leren en communicatienetwerken;
 2. verzoekt de lidstaten met name om milieuaspecten in hun economisch, sociaal en werkgelegenheidsbeleid te integreren en de modernisering van het Europese sociale model, als een productieve factor voor groei en gekwalificeerde werkgelegenheid, te versnellen teneinde aan de vereisten van de strategie van Lissabon te voldoen, met inbegrip van het proces van Stockholm over duurzame ontwikkeling;
 3. spreekt nogmaals zijn teleurstelling uit over het feit dat het Europees Parlement nog steeds niet volledig participeert in de ontwikkeling en de tenuitvoerlegging van de globale richtsnoeren voor het economische beleid van de Europese Unie en stelt daarom voor dat het Europees Parlement dit jaar naar behoren wordt betrokken bij het opstellen van soepelere economische en werkgelegenheidsprocedures, waaronder de verbetering van de samenwerking tussen Europese instellingen, en benadrukt daarnaast opnieuw dat de besluitvormingsprocedures in de Europese Unie transparanter moeten worden en dat de nationale parlementen systematischer betrokken moeten worden bij de voorbereiding van de tenuitvoerlegging op nationaal niveau van de globale richtsnoeren voor het economische beleid, voordat de regeringen besluiten nemen die niet meer gewijzigd kunnen worden;

4. verzoekt de Commissie en de Raad de huidige aanbeveling conform de hiernavolgende wijzigingen aan te passen en de “voornaamste prioriteiten en beleidsvereisten” voor 2002 uit te breiden met onder meer maatregelen voor verbetering van de macro-economische beleidsmix en soepelere economische en werkgelegenheidsprocedures, waaronder de verbetering van de samenwerking tussen de betrokken EU-instellingen;
5. verzoekt de Raad rekening te houden met onderstaande wijzigingen:

Ontwerp van de Commissie

Wijzigingen van het Parlement

Amendement 1

Aanbeveling 3.1, ii. (lidstaten van de eurozone)

ii. erop toezien dat belastinghervormingen adequaat worden gefinancierd teneinde zich te houden aan de verbintenis om gezonde openbare financiën na te streven; een procyclisch begrotingsbeleid vermijden om bij te dragen tot een passende macro-economische beleidsmix op het niveau van de lidstaten en **de eurozone**; de automatische stabilisatoren ongehinderd hun werk laten doen naarmate het herstel doorzet; hun begrotingen nauwgezet uitvoeren om te voorkomen dat de doelstellingen van de stabiliteitsprogramma's niet worden gehaald; en

ii. erop toezien dat belastinghervormingen adequaat worden gefinancierd teneinde zich te houden aan de verbintenis om gezonde openbare financiën na te streven; een procyclisch begrotingsbeleid vermijden om bij te dragen tot een passende *mix van macro-economisch en sociaal beleid* op het niveau van de lidstaten en **op Europees niveau, welke in dat geval nauwer gecoördineerd wordt door de Eurogroep**; de automatische stabilisatoren ongehinderd hun werk laten doen naarmate het herstel doorzet; hun begrotingen nauwgezet uitvoeren om te voorkomen dat de doelstellingen van de stabiliteitsprogramma's niet worden gehaald; en

Motivering

Een economische en sociale strategie ter verbetering van de basis voor groei en volledige werkgelegenheid in Europa dient te worden gecombineerd met macro-economische beleidsmaatregelen, economische hervormingen en structurele maatregelen, actief werkgelegenheidsbeleid en de modernisering van de sociale zekerheid. De institutionele processen voor de ontwikkeling van deze beleidsmaatregelen zijn voorhanden, namelijk het proces van Keulen inzake macro-economisch beleid, het proces van Cardiff inzake structurele maatregelen en hervormingen en het proces van Luxemburg inzake werkgelegenheidsbeleid. Voor deze processen is evenwel een sterke strategie inzake beleidsmix en macro-economische coördinatie nodig. De Eurogroep biedt een forum voor coördinatie.

Amendement 2

Aanbeveling 3.1, iii. (lidstaten van de euro-zone)

iii. de openbare financiën verder saneren om de solvabiliteit ervan op lange termijn te waarborgen door gebruik te maken van de beperkte tijd die nog rest voordat de gevolgen van de demografische veranderingen voelbaar worden.

iii. de openbare financiën verder saneren om de solvabiliteit ervan op lange termijn te waarborgen door gebruik te maken van de beperkte tijd die nog rest voordat de gevolgen van de demografische veranderingen voelbaar worden. ***De lidstaten moeten zorgen voor versterking van de overheids- en particuliere investeringen in de ecologische omschakeling van de infrastructuren, in onderwijs, beroepsopleiding en levenslang leren, alsook in de sociale voorzieningen, met het doel de werkgelegenheid te stabiliseren en het scheppen van banen te bevorderen.***

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 3

Aanbeveling 3.1, iv. (nieuw) (lidstaten van de eurozone)

iv. een coördinatie op het niveau van de eurozone van de bevoorrading van grondstoffen, met name van aardolie, met langetermijncontracten en stabiele prijzen, zou hiertoe een belangrijke bijdrage moeten leveren zonder afbreuk te doen aan deze doelstelling; dit beleid ondersteunt het algemeen economisch beleid in de Gemeenschap.

Motivering

Wegens de risico's die de schommelingen van de aardolieprijzen voor de economie van de Unie meebrengen is het extra dringend om initiatieven te nemen voor een gediversifieerde bevoorrading en langetermijncontracten in euro.

Amendement 4

Aanbeveling 3.1, iii. (lidstaten van de niet-euro-zone)

iii. de openbare financiën verder saneren om de solvabiliteit ervan op lange termijn te waarborgen door gebruik te maken van de beperkte tijd die nog rest voordat de gevolgen van de demografische

iii. de openbare financiën verder saneren om de solvabiliteit ervan op lange termijn te waarborgen door gebruik te maken van de beperkte tijd die nog rest voordat de gevolgen van de demografische veranderingen voelbaar worden. ***De***

veranderingen voelbaar worden.

lidstaten moeten zorgen voor versterking van de overheids- en particuliere investeringen in de ecologische omschakeling van de infrastructuren, in onderwijs, beroepsopleiding en levenslang leren, alsook in de sociale voorzieningen, met het doel de werkgelegenheid te stabiliseren en het scheppen van banen te bevorderen.

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 5

Aanbeveling 3.1, i. (loonontwikkelingen)

i. de nominale loonstijgingen verenigbaar zijn met prijsstabiliteit;

i. de nominale loonstijgingen verenigbaar zijn met ***de ontwikkelingen in de productiviteit zodat de prijsstabiliteit niet wordt bedreigd***;

Motivering

De verwijzing naar de ontwikkelingen in de productiviteit maakt duidelijk dat de sociale partners een verantwoordelijke houding moeten aannemen bij de loononderhandelingen.

Amendement 6

Aanbeveling 3.1, iii. (loonontwikkelingen)

iii. nationale arbeidsinstellingen en systemen voor collectieve onderhandeling, onder eerbiediging van de autonomie van de sociale partners, rekening houden met het verband tussen loonontwikkelingen en arbeidsmarktomstandigheden, waardoor een ontwikkeling van de lonen in overeenstemming met ***het productiviteitsverloop en de opleidingsverschillen*** mogelijk wordt, om op deze manier het concurrentievermogen van de EU op peil te houden en de werkgelegenheid voor alle beroepen en geografische gebieden te bevorderen.

iii. nationale arbeidsinstellingen en systemen voor collectieve onderhandeling, onder eerbiediging van de autonomie van de sociale partners, rekening houden met het verband tussen loonontwikkelingen en arbeidsmarktomstandigheden, waardoor een ontwikkeling van de lonen in overeenstemming met ***de productiviteit en waardoor de investeringen in het menselijk kapitaal in aanmerking kunnen worden genomen***, om op deze manier het concurrentievermogen van de EU op peil te houden en de werkgelegenheid voor alle beroepen en geografische gebieden te bevorderen. ***De Topconferentie van de Sociale Partners, die elk jaar bijeengeroepen moet worden vóór de voorjaarsbijeenkomsten van de Europese Raad, kan hierbij een positieve rol spelen.***

De Commissie, de Raad en de sociale partners moeten bijdragen tot de verbetering van de macro-economische dialoog door het combineren van een op productiviteit gericht loonbeleid en een op versterking van het economisch herstel gericht financieel beleid, zodat beide aspecten een stimulans vormen voor het bereiken van de volledige werkgelegenheid.

Motivering

De collectieve onderhandelingen moeten steeds meer betrekking hebben op investeringen in opleiding, kwalificatie en inzetbaarheid van de werknemers.

Amendement 7

Aanbeveling 3.2, ii. (openbare financiën)

ii. de kwaliteit van de overheidsuitgaven bevorderen door deze bij te sturen in de richting van de accumulatie van fysiek en menselijk kapitaal en van onderzoek en ontwikkeling, zodat ***een aanzienlijke jaarlijkse stijging van de investeringen per hoofd van de bevolking verzekerd is;***

ii. de kwaliteit van de overheidsuitgaven bevorderen door deze bij te sturen in de richting van de accumulatie van fysiek en menselijk kapitaal en van onderzoek en ontwikkeling, zodat ***het potentiële groeiritme van de communautaire economie stijgt; er moet een gezond evenwicht worden gevonden tussen het terugdringen van de overheidsschuld, het verlagen van de belastingen en het voortzetten van de financiering van de overheidsinvesteringen in sleutelsectoren, zodat een goed beheer van de herstructureringsprocessen en hun sociale gevolgen geflankeerd wordt door een investering in de infrastructuur en de diensten die het creëren van nieuwe banen kunnen begunstigen, een grotere kwaliteit van de overheidsuitgaven kunnen bevorderen door deze in de eerste plaats te richten naar investeringen in menselijk kapitaal, via onderzoek en innovatie, opleiding en levenslang leren, aansporen tot vernieuwingen in de arbeidsorganisatie waardoor de kwaliteit van de arbeid gevaloriseerd kan worden, zodat een wezenlijke toename van de investeringen in menselijke hulpbronnen tot stand kan worden gebracht***

Motivering

Gezonde overheidsfinanciën en een beperkte overheidsschuld vormen de grondslag voor fiscale stabiliteit en groei. Maar stabiliteit alleen volstaat niet voor duurzame groei. Bovendien vereist het bereiken van stabiliteit en groei nieuwe mogelijkheden op het gebied van openbare en particuliere investeringen in ruimere zin (bijvoorbeeld infrastructuur, onderzoek, gegevenssnelwegen, onderwijs en opleiding). Er moet extra aandacht worden besteed aan een mogelijke synergie tussen de nationale en communautaire inspanningen inzake openbare en particuliere investeringen en aan het stimuleren van een Europees investeringsbeleid.

Amendement 8

Aanbeveling 3.2, vi. (openbare financiën)

vi. blijven streven naar belastingcoördinatie teneinde schadelijke belastingconcurrentie te voorkomen en de ***in de Raad bereikte overeenkomst van november 2000 betreffende het belastingpakket*** effectief ten uitvoer te leggen teneinde de uiterste termijn van december 2002 voor het bereiken van een consensus te respecteren.

vi. blijven streven naar belastingcoördinatie teneinde schadelijke belastingconcurrentie te voorkomen en de ***concrete maatregelen op basis van het verslag-Primarolo en het OESO-programma ter bestrijding van de belastingvlucht*** effectief ten uitvoer te leggen teneinde de uiterste termijn van december 2002 voor het bereiken van een consensus te respecteren.

Motivering

De EU worstelt nu al dertig jaar met plannen voor belastingcoördinatie. Nu is de tijd gekomen om een aantal concrete maatregelen af te spreken op het gebied van belastingcoördinatie in overeenstemming met het verslag-Primarolo om een verdere erosie van de belastingbasis te voorkomen, een rechtvaardige belastingconcurrentie mogelijk te maken en een eind te maken aan onrechtvaardige belastingconcurrentie, die leidt tot distorsie van de mededinging in de Europese economie. In een gemonialiseerde wereld waar bedrijven over de grenzen heen opereren en steeds meer aan elektronische handel doen, zal het steeds moeilijker worden om belastingen te coördineren. Een gecoördineerd economisch beleid moet hand in hand gaan met een gecoördineerd belastingbeleid.

Amendement 9

Aanbeveling 3.3, ii. (arbeidsmarkten)

ii. versterken van de actieve arbeidsmarktmaatregelen door de efficiency ervan te verhogen, zowel wat het gebruik van middelen als de doelmatigheid ervan bij het verhogen van de reguliere werkgelegenheid betreft. Dit houdt onder meer in dat de maatregelen nadrukkelijker moeten worden toegespitst op degenen die het meeste risico op langdurige

ii. versterken van de actieve arbeidsmarktmaatregelen door de efficiency ervan te verhogen, zowel wat het gebruik van middelen als de doelmatigheid ervan bij het verhogen van de reguliere werkgelegenheid betreft. Dit houdt onder meer in dat de maatregelen nadrukkelijker moeten worden toegespitst op degenen die het meeste risico op langdurige

werkloosheid lopen, dat meer het accent moet worden gelegd op de maatregelen die het succesrijkst zijn gebleken en dat de maatregelen beter op de behoeften van de arbeidsmarkt moeten worden afgestemd;

werkloosheid lopen, dat meer het accent moet worden gelegd op de maatregelen die het succesrijkst zijn gebleken en dat de maatregelen beter op de behoeften van de arbeidsmarkt moeten worden afgestemd; **in deze context is tevens een actief beleid nodig om maatregelen te treffen voor het aanmoedigen van de herintreding op de arbeidsmarkt van degenen die momenteel werkloosheidsuitkeringen ontvangen, aangezien het alleen maar verlagen van deze uitkeringen geen actief beleid op zich vormt.**

Motivering

Een actief beleid ter bestrijding van de werkloosheid is noodzakelijk, te samen met een onderzoek naar de werkloosheidsuitkeringen.

Amendement 10

Aanbeveling 3.3, iii. (arbeidsmarkten)

iii. opheffen van belemmeringen voor mobiliteit binnen en tussen de lidstaten. In overeenstemming met het Actieplan voor vaardigheden en mobiliteit de erkenning van kwalificaties bevorderen, de overdraagbaarheid van socialezekerheids- en pensioenrechten vergemakkelijken, de informatie en de transparantie in verband met openstaande betrekkingen verbeteren en ervoor zorgen dat noch de belasting- en uitkeringsstelsels, noch de huisvestingsmarkten de mobiliteit in de weg staan;

iii. opheffen van belemmeringen voor mobiliteit binnen en tussen de lidstaten. In overeenstemming met het Actieplan voor vaardigheden en mobiliteit de erkenning van kwalificaties bevorderen, de overdraagbaarheid van socialezekerheids- en pensioenrechten vergemakkelijken, de informatie en de transparantie in verband met openstaande betrekkingen verbeteren en ervoor zorgen dat noch de belasting- en uitkeringsstelsels, noch de huisvestingsmarkten de mobiliteit in de weg staan; **het mogelijk maken van selectieve arbeidsmobiliteit om het hoofd te bieden aan de huidige knelpunten op de Europese arbeidsmarkten, het zorgen voor een evenwichtige mobiliteit middels regionale beleidslijnen ter voorkoming van een verslechtering van de situatie voor de economisch zwakkere regio's en van georganiseerde migratie tussen regio's en de daaruit voortvloeiende sociale conflicten in Europa, het eerbiedigen van het recht van elke werkzoekende om vrijelijk de plaats van zijn tewerkstelling te kiezen, het nemen van initiatieven om mobiliteitsbelemmeringen in grensstreken**

op diverse manieren uit de weg te ruimen;

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 11
Aanbeveling 3.3, iv. (arbeidsmarkten)

iv. vergemakkelijken van de verandering van werkkring door, in samenspraak met de sociale partners, levenslang leren aan te moedigen en op deze manier ook bij te dragen tot een betere kwaliteit van het werk en een hogere productiviteit;

iv. vergemakkelijken van de verandering van werkkring door, in samenspraak met de sociale partners, levenslang leren aan te moedigen **en middelen toe te kennen voor levenslang leren zodat beroepsflexibiliteit, de kwaliteit van de opleiding en mobiliteit een integraal onderdeel worden van een beleid van inzetbaarheid, dat permanente opleiding omvat, beroepsaanpassing en herscholing voor jongeren, vrouwen en oudere werknemers, alsook immigranten en werklozen**, en op deze manier ook bij te dragen tot een betere kwaliteit van het werk en een hogere productiviteit, **alsook sociale integratie**;

Motivering

De doelstelling om de meest concurrerende en dynamische kenniseconomie in de wereld te worden, vereist dat levenslang leren voor allen wordt ontwikkeld en voortdurend wordt verbeterd. Levenslang leren is de allereerste voorwaarde voor het vrij verkeer van werknemers. Externe flexibiliteit van de arbeid zonder een beleid van levenslange opleiding kan ertoe leiden dat nieuwe vormen van instabiliteit en marginalisering ontstaan voor vele werknemers. Een breed gamma van onderwijsmogelijkheden is vereist. Dit houdt in dat zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de relevante hoogtechnologische instrumenten, zoals het internet, programma's voor elektronisch onderwijs en informatienetwerken. Het concept van levenslang leren is cruciaal in deze inspanningen, maar nog belangrijker is het creëren van een informatienetwerk voor iedereen. We moeten een gemakkelijke en efficiënte toegang van het publiek tot informatie steunen en verzekeren, zodat elke informatiebron beschikbaar wordt voor de burgers, om het risico te vermijden dat een nieuwe vorm van armoede, namelijk informatiearmoede ontstaat. Bovendien spelen de instellingen voor voortgezet onderwijs die de arbeidskrachten aanleveren niet altijd adequaat in op de behoeften aan kennis en scholing in de ondernemingen. Betere samenwerking tussen de twee zijden is dan ook wenselijk. Een van de meest fundamentele prioriteiten van de overheidsuitgaven is overigens de kosten van een beleid voor levenslang leren en de implementatie van fiscale en financiële stimuleringsmaatregelen om ondernemingen ertoe te verplichten dit beleid uit te voeren.

Amendement 12
Aanbeveling 3.3, v. (arbeidsmarkten)

v. bevorderen, in samenspraak met de sociale partners, van een meer flexibele werkorganisatie en evalueren van de regelgeving betreffende arbeidsovereenkomsten en de daarmee samenhangende kosten, teneinde meer arbeidsplaatsen te scheppen en voor een passend evenwicht te zorgen tussen flexibiliteit en werkzekerheid. Erop toezien dat verminderingen van de totale arbeidstijd niet leiden tot stijgingen van de loonkosten per eenheid en dat toekomstige behoeften aan aanbod van arbeid volledig in aanmerking worden genomen; en

v. bevorderen, in samenspraak met de sociale partners, van een meer flexibele werkorganisatie en evalueren van de regelgeving betreffende arbeidsovereenkomsten en de daarmee samenhangende kosten, teneinde meer arbeidsplaatsen te scheppen en voor een passend evenwicht te zorgen tussen flexibiliteit en werkzekerheid, **terwijl de inzetbaarheid van de werknemers gegarandeerd wordt door middel van opleiding en herscholing**; erop toezien dat verminderingen van de totale arbeidstijd niet leiden tot stijgingen van de loonkosten per eenheid en dat toekomstige behoeften aan aanbod van arbeid volledig in aanmerking worden genomen; en

Motivering

Er moet worden gepreciseerd wat de voorwaarden zijn om te komen tot een nieuw evenwicht tussen flexibiliteit en zekerheid: inzetbaarheid en permanente opleiding.

Amendement 13 Aanbeveling 3.3, vi. (arbeidsmarkten)

vi. uit de weg ruimen van de bestaande hindernissen voor de deelneming van vrouwen aan de arbeidsmarkt. Bieden van meer opvangvoorzieningen voor kinderen en andere afhankelijke personen, teneinde onder meer de op de Europese Raad van Barcelona overeengekomen doelstellingen voor kinderopvang te realiseren (namelijk tegen 2010 voorzien in kinderopvang voor ten minste 90% van de kinderen tussen 3 jaar en de leerplichtige leeftijd en voor ten minste 33% van de kinderen onder 3 jaar). Aanpakken van de factoren die ten grondslag liggen aan loonverschillen op basis van het geslacht.

vi. uit de weg ruimen van de bestaande hindernissen voor de deelneming van vrouwen aan de arbeidsmarkt. Bieden van meer opvangvoorzieningen voor kinderen en andere afhankelijke personen, teneinde onder meer de op de Europese Raad van Barcelona overeengekomen doelstellingen voor kinderopvang te realiseren (namelijk tegen 2010 voorzien in kinderopvang voor ten minste 90% van de kinderen tussen 3 jaar en de leerplichtige leeftijd en voor ten minste 33% van de kinderen onder 3 jaar). Aanpakken van de factoren die ten grondslag liggen aan loonverschillen op basis van het geslacht. **Bevorderen van gezinsvriendelijke beleidsmaatregelen teneinde het beroepsleven en het gezinsleven met elkaar te kunnen combineren.**

Motivering

De lidstaten moeten zich ervan bewust zijn dat het verwijderen van de bestaande belemmeringen op de arbeidsmarkt voor vrouwen vele factoren omvat, zoals onder meer beleidsmaatregelen die op het gehele gezin gericht zijn, teneinde de combinatie van werk en gezin te vergemakkelijken.

Amendement 14
Aanbeveling 3.3, vii. (nieuw) (arbeidsmarkten)

vii. de voorafgaande raadpleging van werknemers bij herstructureringsprocessen bevorderen, zoals is vastgelegd in het groenboek over de sociale verantwoordelijkheid van bedrijven, om de risico's van structurele werkloosheid te verminderen en de kansen voor beroepskwalificatie en herplaatsing te verhogen

Motivering

De aanbevelingen van het groenboek over de sociale verantwoordelijkheid van bedrijven moeten aan een "benchmarking" worden onderworpen.

Amendement 15
Aanbeveling 3.3, vi bis. (nieuw) (arbeidsmarkten)

vi bis. aanmoedigen van initiatieven voor een plaatselijke werkgelegenheidsstrategie, waarbij de inspanningen geconcentreerd worden op het mobiliseren van hulpbronnen en actoren voor ontwikkeling, het scheppen van banen en innovatie; versterken van plaatselijke en regionale werkgelegenheidsstrategieën opdat deze een doorslaggevende rol spelen bij het creëren en stabiliseren van werkgelegenheid in de huidige situatie van economische stagnatie; versterken van soortgelijke instrumenten voor het mobiliseren van onderbenutte menselijke en materiële hulpbronnen en voor endogene economische groei;

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 16

Aanbeveling 3.4, iii., inleidende formule en streepje –1 (nieuw) (productmarkten)

iii. de **netwerkindustrieën sneller hervormen** en tegelijkertijd de verplichtingen op het gebied van de verlening van diensten van algemeen belang naleven:

iii. de **structurele hervormingen bespoedigen** en tegelijkertijd de verplichtingen op het gebied van de verlening van diensten van algemeen belang naleven:

- bij structurele hervormingen moet ten volle rekening worden gehouden met het belang van de kwaliteit van en de universele toegang tot openbare diensten in het kader van de territoriale en sociale samenhang van de Europese Unie;

Motivering

Overeenkomstig de conclusies van het voorzitterschap van de top van Barcelona in maart 2002 moet bij de structurele hervormingen en het proces van evenwichtige liberalisering in Europa rekening worden gehouden met het belang en de rol van de diensten van algemeen belang in het kader van een Europees beleid van economische en sociale samenhang.

Amendement 17

Aanbeveling 3.4, i bis. (nieuw) (productmarkten)

i bis. de koppeling van netwerkindustrieën tussen de lidstaten verbeteren.

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 18

Aanbeveling 3.4, iii bis. (nieuw) (productmarkten)

iii bis. zorgen voor het goed functioneren van kwaliteitsdiensten van algemeen economisch belang voor de sociale samenhang en de duurzame ontwikkeling:

- een systematische vergelijkende evaluatie opstellen van de liberalisering van de overheidsdiensten in de lidstaten voor wat betreft de effecten op de omvang en de kwaliteit van de werkgelegenheid, het milieu, de territoriale samenhang en de kwaliteit van en de toegang tot de diensten,

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 19 Aanbeveling 3.5, i. (financiële diensten)

i. de inspanningen van alle relevante partijen – de Raad, het Europees Parlement, de Commissie en de lidstaten – op te voeren om ervoor te zorgen dat het APFD uiterlijk tegen 2005 volledig ten uitvoer is gelegd en de effectenregelgeving tegen 2003; hiertoe moeten, zoals door de Europese Raad van Barcelona is onderstreept, de Raad en het Europees Parlement in 2002 zo spoedig mogelijk hun goedkeuring hechten aan de richtlijnvoorstellen betreffende financiële zekerheden, marktmisbruik, verzekeringstussenpersonen, de verkoop op afstand van financiële diensten, financiële conglomeraten, prospectussen en pensioenfondsen, alsook aan de verordening betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen; de lidstaten moeten zo snel mogelijk overgaan tot de tenuitvoerlegging van reeds door de Raad aangenomen wetgeving (bv. de verordening ter voorkoming van de aanrekening van buitensporige kosten voor grensoverschrijdende betalingen in de kleinhandel);

i. de inspanningen van alle relevante partijen – de Raad, het Europees Parlement, de Commissie en de lidstaten – op te voeren om ervoor te zorgen dat het APFD uiterlijk tegen 2005 volledig ten uitvoer is gelegd en de effectenregelgeving tegen 2003; hiertoe moeten, zoals door de Europese Raad van Barcelona is onderstreept, de Raad en het Europees Parlement in 2002 zo spoedig mogelijk hun goedkeuring hechten aan de richtlijnvoorstellen betreffende financiële zekerheden, marktmisbruik, verzekeringstussenpersonen, de verkoop op afstand van financiële diensten, financiële conglomeraten, prospectussen en pensioenfondsen, alsook aan de verordening betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen; de lidstaten moeten zo snel mogelijk overgaan tot de tenuitvoerlegging **en het afdwingen** van reeds door de Raad aangenomen wetgeving (bv. de verordening ter voorkoming van de aanrekening van buitensporige kosten voor grensoverschrijdende betalingen in de kleinhandel), **alsmede tot het uitstippelen van beleidsmaatregelen die speciaal gericht zijn op de voorlichting over en bescherming van de financiële rechten van de consumenten, die soms kwetsbaar zijn omdat zij niet adequaat zijn ingelicht over de meest recente ontwikkelingen en de nieuwe regelingen die hun worden geboden door de interne financiële markt;**

Motivering

Consumentenrechten en -voorlichting vormen een belangrijk aspect, wil men bereiken dat de consumenten profijt trekken van het feit dat een eind wordt gemaakt aan de versnippering van de financiële diensten.

Amendement 20 Aanbeveling 3.6, i., streepje 1 (aanmoedigen van ondernemerschap)

i. een ondernemersvriendelijk klimaat tot stand brengen:

- het vennootschapsbelastingstelsel en het regelgevingskader verbeteren en vereenvoudigen. De administratieve en juridische belemmeringen voor het ondernemerschap tot het strikte minimum beperken, met name door de tijd en kosten te reduceren die gewoonlijk nodig zijn om een nieuwe onderneming op te richten;

i. een ondernemersvriendelijk klimaat tot stand brengen:

- het vennootschapsbelastingstelsel en het regelgevingskader verbeteren en vereenvoudigen. De administratieve en juridische belemmeringen voor het ondernemerschap tot het strikte minimum beperken, met name door de tijd en kosten te reduceren die gewoonlijk nodig zijn om een nieuwe onderneming op te richten; ***de helpende hand toesteken aan jonge ondernemers die nieuwe ondernemingen willen oprichten die niet alleen op de binnenlandse markt opereren maar ook profijt willen trekken uit de voordelen van de interne EU-markt;***

Motivering

Vooral jonge ondernemers stellen hoge verwachtingen in een meer "Europees" ondernemersschap.

Amendement 21

Aanbeveling 3.7, Titel (kenniseconomie)

Bevorderen van de kenniseconomie

Bevorderen van de kenniseconomie, ***met inbegrip van openbare en particuliere investeringen***

Motivering

Gezonde overheidsfinanciën en een beperkte overheidsschuld vormen de grondslag voor fiscale stabiliteit en groei. Maar stabiliteit alleen volstaat niet voor duurzame groei. Bovendien vereist het bereiken van stabiliteit en groei nieuwe mogelijkheden op het gebied van openbare en particuliere investeringen in ruimere zin (bijvoorbeeld infrastructuur, onderzoek, gegevenssnelwegen, onderwijs en opleiding). Er moet extra aandacht worden besteed aan een mogelijke synergie tussen de nationale en communautaire inspanningen inzake openbare en particuliere investeringen en aan het stimuleren van een Europees investeringsbeleid.

Amendement 22

Aanbeveling 3.7, i., streepje 2 (kenniseconomie)

- de banden tussen de universitaire wereld en het bedrijfsleven verstevigen met het oog op kennisoverdracht en een betere commercialisering van O&O-resultaten.

- de banden tussen de universitaire wereld en het bedrijfsleven verstevigen met het oog op kennisoverdracht en een betere commercialisering van O&O-resultaten.

Duidelijke en samenhangende prioriteiten voor openbaar onderzoek vaststellen; en

Duidelijke en samenhangende prioriteiten voor openbaar onderzoek vaststellen; ***snel gebruik maken van innovaties en technologische ontwikkelingen die - ongeacht het feit of zij al dan niet in het kader van Europese O&O-platforms zijn uitgevonden en geproduceerd - aangemoedigd moeten worden teneinde de productiviteit van de Europese economie te bevorderen;*** en

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 23

Aanbeveling 3.7, i., streepje 3 (kenniseconomie)

- de samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie in Europa bevorderen.

- de samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie in Europa bevorderen , ***onder meer door de efficiency van de voor O&O bestemde financiële stelsels (met inbegrip van het APRK) te verbeteren.***

Motivering

In het algemeen wordt erkend dat het gebrek aan investeringen een van de voornaamste verschillen is tussen de VS en Europa.

Amendement 24

Aanbeveling 3.7, iii bis. (nieuw) (kenniseconomie)

iii bis. allerlei maatregelen treffen, met inbegrip van opleidingsvoorzieningen voor de kandidaatlanden, teneinde scheuringen in de maatschappij en de ineenstorting van het Europese sociale model in een vergrote Unie te voorkomen.

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 25

Aanbeveling 3.7, iv. (nieuw) (kenniseconomie)

iv. zorgen voor de coördinatie van het openbaar en particulier investeringsbeleid

die de efficiëntie en de synergie van elk investeringsbesluit kan verhogen;

- de Europese coördinatie, zoals is voorgesteld op de top van Lissabon, met name in gebieden zoals:

- de coördinatie van de nationale investeringen in onderzoek en innovatie, door middel van Europese projecten

- de coördinatie van de investeringen in opleiding en levenslang leren op basis van gemeenschappelijke doelstellingen,

- de goedkeuring van convergerende maatregelen ter aansporing van een beleid om actief oud te worden, gebaseerd op de vrijwillige keuze van de werknemers,

- de financiering van een systeem van geïntegreerde infrastructuur op Europese schaal in de sectoren vervoer, arbeidsdiensten en telecommunicatie, met de steun van de EIB.

Motivering

De methode van de open coördinatie die op de top van Lissabon is goedgekeurd mag niet uitsluitend op vrijwilligheid berusten. In het kader van een meer algemeen initiatief om de groeiproblemen en de structurele beperkingen van het concurrentievermogen van de Europese economie aan te pakken lijkt het niet alleen opportuun maar ook dringend dat de Commissie een initiatief neemt in bepaalde sectoren en ten aanzien van bepaalde lidstaten die de beste mogelijkheden bieden voor samenwerking en uitwisseling van ervaring.

Amendement 26

Aanbeveling 3.8, i bis.(nieuw) (milieuzorg)

i bis. teneinde te voldoen aan de vereiste van het proces van Stockholm om een strategie voor duurzame ontwikkeling te integreren in het proces van Lissabon, moeten de lidstaten verder werken aan de “milieumainstreaming” in hun economisch, werkgelegenheids- en sociaal beleid en moeten zij milieudoelstellingen erkennen als een dynamische factor in een systematisch proces voor groei, werkgelegenheid en sociaal welzijn.

Motivering

Een van de grote uitdagingen voor de EU is uiteraard de vraag hoe we onze welzijnsvoorzieningen kunnen handhaven en ontwikkelen en toch minder natuurlijke hulpbronnen gebruiken en hoe we de uitdaging kunnen aangaan om economische groei te bereiken zonder vervuiling of uitputting van de natuurlijke hulpbronnen. Daarom mag de strategie van de EU voor duurzame ontwikkeling zich niet beperken tot mooie praatjes maar moet zij de kernvragen in elk beleidsgebied definiëren en aanpakken. De EU moet het voortouw nemen op de wereldscène om de economische activiteit te hervormen en duurzame ontwikkeling mogelijk te maken overeenkomstig de conclusies van het voorzitterschap van de topontmoetingen van Stockholm en Göteborg in 2001.

Amendement 27

Aanbeveling 3.8, ii bis. (nieuw) (milieuzorg)

ii bis. de lidstaten, in het kader van het beleid voor duurzame ontwikkeling en de verwezenlijking van de Kyoto-doelstellingen, voortgaan met het verbeteren van de efficiency en een rationeel gebruik van de natuurlijke hulpbronnen en de energie. Er moeten programma's worden opgesteld die bestemd zijn voor de burgers en die gericht zijn op meer en betere voorlichting over de kosten van deze hulpbronnen, waarbij moet worden gewezen op het feit dat de natuurlijke hulpbronnen schaars zijn en dat sommige ervan niet hernieuwbaar en zeer verontreinigend zijn.

Motivering

Nu het Protocol van Kyoto officieel geratificeerd is, moeten de inspanningen thans geconcentreerd worden op de toepassing en tenuitvoerlegging ervan en op de bewustmaking van de Europese bevolking.

Amendement 28

Aanbeveling 3.8, vii bis. (nieuw) (milieuzorg)

vii bis. de lidstaten - nu de overheidsopdrachten 14% uitmaken van het totale BBP van de EU en beleidsmaatregelen en wetgeving op het gebied van overheidsopdrachten bijgevolg een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de strategie voor duurzame ontwikkeling van de EU en haar lidstaten - de plaatselijke, regionale en nationale instanties aanmoedigen om sociale en ecologische criteria in acht nemen, met het

***doel de productie- en handelspraktijken
vanuit ecologisch en sociaal opzicht
gezonder en tevens billijker te maken.***

Motivering

In de conclusies van de Top van Barcelona is bepaald dat economische, sociale en milieuoverwegingen een rol dienen te spelen bij alle aspecten van de economische beleidsvorming. Eén van de manieren waarop de overheidsinstanties dit kunnen bereiken en een voorbeeld kunnen stellen, is het invoeren van ecologische en sociale criteria in overheidsopdrachten.

6. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

TOELICHTING

In de loop van 2001 is het groeitempo in Europa geleidelijk afgenomen, hetgeen duidelijk een gevolg was van de economische crisis in de Verenigde Staten en meer in het algemeen het resultaat van de onderlinge afhankelijkheid van de economieën ten gevolge van de versnelling van het mondialiseringsproces. De afwezigheid van groei in de wereldhandel in 2001 is een veelzeggend symptoom van deze onderlinge afhankelijkheid, meer dan het belang van de handel tussen Europa en de Verenigde Staten zou doen vermoeden. Daardoor werd de recessie van 2001 en 2002 voorspelbaar.

De verwachtingen ten aanzien van het moment van het herstel van de Amerikaanse economie zijn herhaaldelijk bijgesteld. Thans hoopt men dat deze in de loop van het tweede halfjaar van 2002 plaats zal vinden. Deze zelfde onzekerheid geldt voor de steeds bijgestelde voorspellingen ten aanzien van de vertraging van de groei in de Europese Unie, terwijl men in Europa nog niet dezelfde mobilisatie van middelen heeft vastgesteld als in de Verenigde Staten, waar deze met name door het rechtstreeks ingrijpen van de overheid in dienst is gesteld van een hervatting van de investeringen en steun aan de consument.

De voorspellingen die melding maken van een hervatting van de groei in Europa in het tweede halfjaar van 2002 moeten nog steeds met voorzichtigheid worden beschouwd. Het ziet er nog niet naar uit dat de Amerikaanse economie in 2002 de rest van de geïndustrialiseerde wereld mee kan trekken. Anderzijds zijn de tekenen van een herstel ongelijk verdeeld over de verschillende sectoren van de economie, zowel in de Verenigde Staten als in Europa. In een aantal sectoren lijken afzetproblemen en problemen van structurele aard aan te houden, zoals in de ijzerindustrie, de automobielenindustrie, de telecommunicatie en sinds 11 september het luchtvervoer en verzekeringen. In andere sectoren geven talloze tekenen (herstructureringen, fusies, specialisaties) te zien dat wij in de Verenigde Staten evenmin als Europa niet alleen getuige zijn van een tijdelijke onderbreking van een lang groeiproces, maar ook voor een recessie staan waarin een heraanpassing en een herorganisatie van de industriële strategieën optreden, met aanzienlijke maatschappelijke gevolgen en na het uiteenspatten van de financiële zeepbel de te verwachten komst van een nieuwe investeringscyclus in verband met de nieuwe technologieën en nieuwe organisatievormen voor ondernemingen. Zo zou gezien het geringe reactievermogen van de Europese economie en het ontbreken van een pro-actief beleid op het gebied van overheids- en particuliere investeringen een nieuwe kloof kunnen ontstaan in het concurrentievermogen tussen Europa en de Verenigde Staten.

Een afwachtende strategie ten aanzien van het herstel van de Amerikaanse economie en de automatische gevolgen daarvan voor de economie van de Europese Unie en daaruit voortvloeiende een beschrijving van het Europees economisch beleid als een eenvoudige projectie en voortzetting van keuzen gedaan in 2001 lijken dus ook wanneer men zich aanpast aan een krappe begroting, een risicovolle keuze, en dat gaat zo ver dat deze keuze in een volledig nieuwe werkelijkheid een "pro-cyclische" functie zou kunnen hebben.

Er moet dus een kader worden vastgesteld voor een gecoördineerde strategie van het economisch en sociaal beleid in de eurozone en de Europese Unie, die in staat is om doeltreffend het hoofd te bieden tegen de neiging tot een recessie, met name op het gebied van de investeringen, waar de huidige stagnatie nog ver verwijderd is van het niveau van de jaren '80. Het gaat er niet om, met name in een fase die zo onzeker is als nu, de voorwaarden van het stabiliteits- en groeipact in twijfel te trekken. Een dergelijke aanpak zou rechtstreeks kunnen worden vertaald in een oproep

tot een uiteenlopend optreden van de verschillende regeringen van de EU. De grens van 3% van het begrotingstekort mag niet worden overschreden en moet een ijkpunt blijven in het beleid van begrotingssanering en de bestrijding van de inflatie binnen de Monetaire Unie; terwijl de termijnen voor een evenwichtige begroting of een begroting met een overschot kunnen worden verlengd afhankelijk van de duur van de recessie. Niettemin is het zo dat het stabiliteits- en groeipact op zichzelf geen garantie biedt voor een investeringsbeleid dat in staat is Europa dichter bij volledige werkgelegenheid te brengen, gebaseerd op kennis en kwaliteitsarbeid.

Het is dus noodzakelijk dat een constante waakzaamheid ten aanzien van de inflatiepercentages, waarvan de verlaging zal worden bevorderd door een gemeenschappelijk optreden van de regeringen van de eurozone om langetermijnovereenkomsten met de producenten van grondstoffen en met name van aardolie te sluiten, hand in hand gaat met zeer selectieve besluiten ten aanzien van de verdeling van de overheidsuitgaven.

Anderzijds moet het optreden op fiscaal gebied en de verlaging van de sociale inhoudingen op individuele inkomens zich concentreren op de verlaging van de arbeidskosten, met name ten behoeve van de laagste inkomens. Het beleid dat de economie moet aanzwengelen, moet zich daarentegen concentreren op overheids- en particuliere investeringen en de versnelling van de doelstellingen en de structurele hervormingen die deel uitmaken van de strategie van Lissabon, maar die in een aantal landen van de Unie aanzienlijke vertragingen hebben opgelopen, terwijl het proces van de integratie van de financiële diensten zou moeten worden versneld.

Het is dus van belang de overheids- en particuliere investeringen in de volgende sectoren te bevorderen:

1. onderzoek en innovatie,
2. het beleid op het gebied van organisatie en het bevorderen van levenslang leren om mobiliteit en arbeidsflexibiliteit onlosmakelijk met elkaar te verbinden door een werkgelegenheidsstrategie die uitgaat van opleiding, aanpassing en verbetering van de beroepskwalificaties,
3. de totstandbrenging van passende infrastructuur voor de nieuwe behoeften van de geïntegreerde systemen van de ondernemingen, zoals de instelling van een Europees telecommunicatienet of de verspreiding van diensten op het gebied van informatie, beroepskeuze, herscholing en verbetering van de kwaliteit van de opleiding van langdurig werklozen.

In dit verband moet ook in de sectoren energie, gas en vervoer een proces van concurrerende liberalisatie van de diensten van algemeen belang worden voortgezet, waarbij moet worden toegezien op het behoud van de hun universele karakter, al dan niet gepaard gaand met privatisering.

Keuzen van deze aard moeten om doeltreffend te zijn, vooral wanneer men rekening houdt met begrotingsbeperkingen, noodzakelijkerwijze worden gecoördineerd, met name voor de eurozone. Een economische regering van de Monetaire Unie moet een transparante dialoog met de Centrale Bank mogelijk maken, waarvan de onafhankelijkheid moet worden bevestigd en verdedigd. Deze onafhankelijkheid mag niet inhouden dat een, zelfs indirect, monopolie op de economische beleidsbesluiten op Europees niveau geaccepteerd wordt. Deze dialoog moet de mogelijkheid van een uiteindelijke verlaging van de rentevoeten bespreekbaar maken.

De coördinatiemethode moet niet alleen worden geleid door de besluiten en initiatieven van de verschillende lidstaten. De Commissie moet een onvervangbare rol spelen bij het voorstellen en bevorderen van vormen van open samenwerking, zoals genoemd in de top van Lissabon op het gebied van onderzoek, innovatie en levenslang leren, de opbouw van een geïntegreerd dienstennet, bijvoorbeeld op het gebied van arbeid en telecommunicatie, harmonisatie van strategieën voor actief ouder worden, een onmisbare voorwaarde voor een herziening van de pensioenstelsels waarbij het universele karakter van het basissysteem kan worden gehandhaafd en een verlaging van de uitkeringen van werknemers en zelfstandigen kan worden voorkomen.

Anderzijds zou de Commissie met een richtlijn moeten komen voor een stelsel van levenslang leren, uitgaande van de kaderovereenkomst van de sociale partners op Europees niveau en zou zij gevolg moeten geven aan het Groenboek over de maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven (*Corporate Social Responsibility*) door overeenkomsten op territoriaal gebied en op Europese schaal aan te moedigen ten behoeve van een sociale aanpak van het herstructureringsproces en een preventief voorlichtings- en raadplegingsproces voor de vertegenwoordigers van de werknemers en overheidsinstellingen, rekening houdend met de voorspellingen van de waarnemingspost voor industriële veranderingen in Dublin.

Het is dus nodig verder in te gaan op de aanwijzingen en suggesties van TEPSA, die erop gericht zijn het besluitvormingsproces op het gebied van het economisch en sociaal beleid (beleidsmix) op Europees niveau transparanter en actiever te maken, hetzij door een stelselmatiger inschakelen van de nationale parlementen, hetzij door een betere coördinatie tussen de Economische en Monetaire Commissie en de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, hetzij door een doeltreffender tempo van de informatie inzake het begrotingsbeleid van de nationale regeringen, teneinde na te gaan of ze in overeenstemming zijn met de door de Commissie voorgestelde grote richtsnoeren van het economisch beleid, voordat de verschillende regeringen besluiten nemen die niet meer kunnen worden gewijzigd.

ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN

aan de Economische en Monetaire Commissie

inzake de aanbeveling van de Commissie inzake de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en de Gemeenschap in 2002
(COM(2002) 191 – C5-0191/2002 – 2002/2075(COS))

Rapporteur voor advies(*): Herman Schmid

(*) Hughes-procedure

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken benoemde op haar vergadering van 24 januari 2002 Herman Schmid tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 19 maart en 16/17 april 2002.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: Marie-Hélène Gillig (waarnemend voorzitter), Winfried Menrad en Marie-Thérèse Hermange (ondervoorzitters), Herman Schmid (rapporteur voor advies), Sylviane H. Ainardi, Jan Andersson, Elspeth Attwooll, Hans Udo Bullmann (verving Enrico Boselli), Philip Bushill-Matthews, Alejandro Cercas, Luigi Cocilovo, Harald Ettl, Jillian Evans, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Hélène Flautre, Fiorella Ghilardotti (verving Elisa Maria Damião), Anne-Karin Glase, Lisbeth Grönfeldt Bergman (verving Regina Bastos), Richard Howitt (verving Proinsias De Rossa), Stephen Hughes, Dieter-Lebrecht Koch (verving Enrico Ferri), Ioannis Koukiadis (verving Karin Jöns), Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Helmuth Markov (verving Arlette Laguiller overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Claude Moraes, Gérard Onesta (verving Jean Lambert overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Manuel Pérez Álvarez, Bartho Pronk, Lennart Sacrédeus, Helle Thorning-Schmidt, Ieke van den Burg en Barbara Weiler.

BEKNOPTE MOTIVERING

Uw rapporteur voor advies heeft de ondankbare taak onderhavig advies over de globale richtsnoeren voor het economisch beleid 2002 (GREB) te moeten voorbereiden voordat de Commissie het voorstel hierover heeft gepubliceerd. Niettemin liggen een aantal opmerkingen over de gewijzigde omstandigheden met betrekking tot het economisch en werkgelegenheidsbeleid in de Europese Unie reeds voor de hand.

In de eerste plaats kan worden vastgesteld dat de opleving van de economische groei in Europa in de periode van 1998 tot medio 2000 of 2001 tot stilstand is gekomen. Vandaag de dag zien de VS, de Europese Unie en Japan zich in gelijke mate bedreigd door economische stagnatie of zelfs recessie. Voorspellingen van economische onderzoeksinstituten spreken van een groeicijfer voor de Europese Monetaire Unie van 1,1% voor 2002 (tegenover 3,4% in 2000 en 1,6% in 2001). Er is een kleine kans op een hernieuwde opleving van de economie in de herfst van 2002, maar sommige voorspellingen gaan ervan uit dat een dergelijke opleving veel minder krachtig zal zijn dan in de periode 1998-mid 2001. Dit betekent dat de doelstelling van Lissabon, volledige werkgelegenheid in 2010, die vooral afhankelijk is van een gemiddelde jaarlijkse groei van 3% in de Europese Unie, mogelijk niet bereikt wordt. In een aantal lidstaten neemt de werkloosheid inmiddels weer toe.

In de tweede plaats zijn de hooggestemde verwachtingen betreffende de "new economy" in de VS en de Europese Unie geen werkelijkheid geworden. De belofte van het "paradigma van de nieuwe economie" was dat voortdurende technologische innovatie, geconcentreerd op zogenaamde "grenstechnologieën" zoals IT, bio- en nanotechnologie, de opkomst van *e-commerce* en de interneteconomie, geliberaliseerde financiën en het vermogens-effect van de bloeiende beurzen, alsmede de deregulering van de markten voor goederen, arbeid en diensten tezamen zouden leiden tot een permanent groeipad in zowel de Amerikaanse als de Europese economie en het traditionele patroon van hoogten en diepten in de economische cyclus zouden kunnen doorbreken. De veelvormige EU-initiatieven op het gebied van *e-Europe* en integratie van de financiële markten - zo ambitieus en veelbelovend (of niet) deze vóór medio 2001 ook schenen - lijken niet te leiden tot de groei in werkgelegenheid die nodig is om de hoge Europese werkloosheidscijfers terug te dringen, althans niet op de zo belangrijke korte tot middellange termijn.

In de derde plaats heeft de Bank voor internationale betalingen (BIB) sinds 1997 voortdurend gewaarschuwd voor de in verschillende sectoren van de wereldeconomie ontstaande overcapaciteit. De wereldwijde economische slapte sinds medio 2001 lijkt haar oorsprong eerder te vinden in de "real economy" dan uitsluitend in de gevolgen van de financiële globalisering. Nu de VS, Europa en Japan tegelijkertijd met een recessie of economische stagnatie worden geconfronteerd lijkt terugkeer naar een op uitvoer gericht groeipad via grotere internationale concurrentie voor geen van allen op korte termijn de aangewezen weg.

Wat zijn de consequenties van deze uiteraard vereenvoudigde analyse van de wijzigingen in de wereldwijde economische voorwaarden voor de Europese Unie?

Ten eerste dienen de GREB 2002 deze gewijzigde economische voorwaarden (nl. economische stagnatie) voor de EU-beleidsmaatregelen te weerspiegelen en aandacht te schenken aan wegen om het potentieel te verkennen van de binnenlandse markten van de lidstaten en regionale en plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven in een Europese Unie die voor een verdere uitbreiding staat.

Ten tweede zou verdere fiscale verscherping in zowel de begrotingen van de lidstaten als in de EU-begroting op een moment van economische stagnatie een grote belemmering betekenen voor de ontwikkeling van de binnenlandse vraag en een economische heropleving in de weg staan. Anderzijds zou financiering met vreemd vermogen van de noodzakelijke overheidsuitgaven op de lange termijn een zware last voor de komende generaties meebrengen.

Het vermogen van de lidstaten om te investeren in ecologisch duurzame infrastructuur, in onderwijs, opleiding en een leven lang leren, alsmede in de vernieuwing van diensten van algemeen belang zou moeten worden gestimuleerd door middel van een gemoderniseerd fiscaal beleid. De sleutel hiertoe is een gecoördineerde strategie van de lidstaten en de Europese Unie tegen belastingfraude en -ontduiking en ontwikkeling van een beleid voor de belastingheffing op bedrijven, interest en financiële activa overeenkomstig hun grotere economische efficiency en vermogen om te betalen. Daarnaast zou naar gecoördineerde maatregelen inzake milieubelasting moeten worden gestreefd, om op deze wijze steun te verlenen aan strategieën voor energiebesparing en zuinig gebruik van natuurlijke hulpbronnen, innovatie op milieugebied en de ontwikkeling van milieu-efficiënte diensten. Op deze wijze zouden de lidstaten in staat worden gesteld de ecologische conversie van de infrastructuur te financieren.

Tenslotte zou naast het macro-economisch beleid meer aandacht moeten worden besteed aan de plaatselijke en regionale mobilisatie van hulpbronnen voor duurzame ontwikkeling. Regionale ontwikkelingspacten, plaatselijke actieplannen voor werkgelegenheid en plaatselijke centra voor banenprojecten zijn elementen van een aanvullende *bottom-up* strategie waarmee de dreiging van een recessie kan worden bestreden. Dergelijke beleidsmaatregelen in combinatie met de daaruit resulterende financiële armslag voor overheidsuitgaven en -investeringen van de lidstaten dragen bij tot stabilisering en uitbreiding van de werkgelegenheid en tot de modernisering van onze economieën op basis van duurzame ontwikkeling.

CONCLUSIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Economische en Monetaire Commissie onderstaande suggesties in de goed te keuren ontwerp-resolutie op te nemen:

1. erkent dat de huidige simultane economische stagnatie in de geïndustrialiseerde landen de economische prestaties en de werkgelegenheid in de EU op de korte tot middellange termijn wel eens ernstig zou kunnen belemmeren, dat de gangbare EU-reactie om "policy-as-usual" te bedrijven in dit geval niet volstaat en dat een evenwicht van de samenhang, de coördinatie en de afstemming tussen de sociale en de economische dimensie in het kader van de strategie van Lissabon dringend noodzakelijk is;
2. dringt er bij de lidstaten op aan de publieke en particuliere investeringen in de ecologische conversie van infrastructuur, in onderwijs, opleiding en een leven lang leren alsmede sociale infrastructuur op te voeren, teneinde de werkgelegenheid te stabiliseren en meer banen te scheppen;
3. is verontrust over het feit dat de Top van Barcelona er niet in geslaagd is een geïntegreerde Europese strategie voor duurzaamheid te ontwikkelen, zoals de bedoeling was; verwacht dat het economisch beleid in het teken zal staan van het streven naar volledige werkgelegenheid met kwalitatief hoogstaande arbeid, maatschappelijke integratie en duurzame ontwikkeling,

als eerste element ter lancering van de Europese strategie voor duurzaamheid; herinnert aan en onderstreept de conclusies van de Europese Raad van Barcelona dat "volledige werkgelegenheid in de Europese Unie de kern van de strategie van Lissabon en de essentiële doelstelling van het economisch en sociaal beleid (vormt), hetgeen het creëren van meer en betere banen vereist"; is daarom van mening dat de Raad werkgelegenheid en Sociale Zaken nauwer bij de opstelling van de GREB moet worden betrokken, zodat er een beter evenwicht tot stand komt tussen het macro-economisch beleid, de werkgelegenheid en de sociale samenhang;

4. wijst erop dat het gemeenschappelijk monetair beleid nauwere financieel-politieke coördinatie vereist;
5. is ingenomen met de Top van de sociale partners die in het kader van de Top van Barcelona heeft plaatsgevonden en met het voornemen om ieder jaar vóór de Europese Raad van het voorjaar een Sociale Top te houden; neemt kennis van de uitnodiging aan de sociale partners om een op deze top te presenteren jaarverslag uit te brengen over hun inspanningen op nationaal en Europees niveau in het kader van de werkgelegenheidsstrategie, maar onderstreept de autonomie van de Europese sociale partners wat betreft de inhoud van het in december 2002 te presenteren meerjarenprogramma; dringt er bij de Commissie, de Raad, de ECB en de sociale partners op aan de macro-economische dialoog te verbeteren door middel van een combinatie van een op productiviteit gericht loonbeleid en een monetair beleid dat bestemd is om het economisch herstel te stimuleren, zodat deze twee elementen tezamen het streven naar volledige werkgelegenheid ondersteunen; vraagt dat de macro-economische dialoog verder zou worden uitgebouwd en zijn bijdrage zou kunnen leveren bij de opstelling van de GREB;
6. verwacht van de Commissie een meer systematische analyse van de totale policy-mix ter beoordeling van de coherentie van het monetair en financieel beleid tegen de achtergrond van de ontwikkelingen in de economie;
7. onderstreept de expliciete opmerking in de conclusies van Barcelona dat "de doelstellingen van Lissabon (...) alleen (kunnen) worden bereikt door evenwichtige inspanningen op economisch en sociaal gebied", en de door de Europese Raad aangegeven verplichting met betrekking tot voorstellen en activiteiten van de Europese Commissie die in de Agenda voor het sociaal beleid passen en in het desbetreffende hoofdstuk van de conclusies worden genoemd; onderstreept dat voor een succesvolle kenniseconomie, maar ook voor een dienstverleningseconomie en veel industriële sectoren menselijk potentieel van cruciaal belang is; dit betekent dat niet alleen een werkgelegenheidsstrategie die gericht is op het aantal banen, maar ook een kwalitatieve strategie die zich richt op verbetering van de arbeidsomstandigheden en het maatschappelijk milieu een doorslaggevende rol spelen bij het stimuleren van een gemotiveerde en creatieve beroepsbevolking;
8. is bezorgd om het gebrek aan democratische legitimiteit van de verschillende coördinatiemethoden; verzoekt daarom het Europees Parlement nauwer te betrekken bij de opstelling van de GREB; vraagt de nationale parlementen om beter toe te zien op de toepassing van de procedure op het niveau van de lidstaten;
9. verwelkomt het initiatief van de Commissie voor een plaatselijke-werkgelegenheidsstrategie waarbij het accent ligt op mobilisatie van middelen en actoren voor ontwikkeling, het scheppen van banen en innovatie; is van mening dat plaatselijke en regionale werkgelegenheidsinitiatieven een beslissende rol spelen bij het creëren en stabiliseren van

werkgelegenheid onder de huidige economische stagnatie, en wijst erop dat zij tevens belangrijke instrumenten zijn bij de mobilisatie van ongebruikt menselijk kapitaal en hulpmiddelen en voor endogene economische groei; vraagt dat de nieuwe richtlijnen in verband met de openbare aanbestedingen duidelijk zouden voorzien in sociale clausules die de deelname van lokale en sociale projecten aan openbare aanbestedingen versterkt;

10. herinnert eraan dat een van de op de lange termijn grootste uitdagingen op het gebied van de werkgelegenheid vergroting van het werknemersaanbod is, om het maatschappelijk welzijn van de bevolking te verbeteren;
11. dringt er bij de Commissie op aan een systematische vergelijkende beoordeling op te stellen van de liberalisering van de overheidsdiensten in de lidstaten wat betreft de gevolgen hiervan voor de omvang en de kwaliteit van de werkgelegenheid, het milieu, de territoriale samenhang en de kwaliteit van en de toegang tot dienstverlening; merkt op dat diensten van algemeen belang een essentiële rol spelen bij de toepassing van duurzame ontwikkeling; verzoekt de Europese Commissie om dringend werk te maken van haar voorstel van de kaderrichtlijn voor de diensten van algemeen belang, haar voorstel inzake de opstelling van richtsnoeren voor staatssteun en de groepsvrijstellingsverordening;
12. is van oordeel dat selectieve arbeidsmobiliteit ertoe kan bijdragen de huidige knelpunten op de Europese arbeidsmarkten op te lossen en dat deze moet worden aangevuld met regionale beleidsmaatregelen om te voorkomen dat de situatie in economisch zwakkere regio's en in de georganiseerde migratie tussen regio's verder verslechtert en tot sociale conflicten in Europa leidt; dringt erop aan dat arbeidsmobiliteit het recht van iedere werkzoekende om zelf te kiezen waar hij/zij wil werken dient te respecteren;
13. herinnert eraan dat het verkeer van werknemers in de grensregio's in veel gevallen wordt gehinderd door factoren die onder meer voortvloeien uit administratieve problemen als gevolg van verschillen in bijvoorbeeld sociale zekerheid en belastingen, en verzoekt de Commissie initiatieven te nemen om belemmeringen voor de mobiliteit in de grensregio's op verschillende manieren uit de weg te ruimen;
14. verwijt de Commissie dat zij onvoldoende aandacht schenkt aan de potentiële impact van de uitbreiding op de werkgelegenheid en sociale aangelegenheden in de lidstaten en verwijst naar zijn verslagen over de uitbreiding;
15. dringt er bij de Commissie op aan verschillende soorten maatregelen te treffen, met inbegrip van opleidingsmaatregelen voor de kandidaatlanden, teneinde in een uitgebreide Unie sociale scheuring en het bankroet van het Europese sociale model te voorkomen;
16. is van mening dat de GREB rekening moeten houden met de sociale samenhang in de Unie en in dit verband aandacht moeten besteden aan het feit dat de sociale ontwikkeling in de verschillende delen van de Unie gelijke tred moet houden;
17. verwacht dat de Commissie met een werkgelegenheidsstrategie komt die eenieder de gelegenheid biedt aan het beroepsleven deel te nemen en bij te dragen tot de totstandbrenging van een dynamische en goed functionerende arbeidsmarkt, die alle werknemers die dit wensen, banen van hoge kwaliteit en productiviteit biedt;
18. mist de duidelijke wil om economische hervormingen door te voeren die het groei- en werkgelegenheidspotentieel van de EU kunnen opvoeren.

